

Les visites ciutadanes obriran el carrer del Balç aquest dissabte

Es faran de les 10 del matí a les 2 del migdia

Darrers treballs d'adequació del carrer del Balç. Foto: AjM

El carrer del Balç, un dels elements més singulars del patrimoni manresà, obrirà les portes aquest dissabte 26 de febrer de 10 del matí a 2 del migdia. Serà en el marc d'una nova Visita ciutadana de la Manresa que estem fent, que organitza l'Ajuntament de Manresa amb l'objectiu donar a conèixer als manresans i manresanes l'actuació de rehabilitació que s'està fent als espais del futur centre d'interpretació que s'ubicarà al carrer del Balç.

Les persones que participin a la visita ciutadana tindran l'oportunitat de passejar-se per uns espais que s'estan acabant de rehabilitar, i que pròximament es museïtzaran. Per tant, serà una oportunitat única per conèixer de primera mà el carrer del Balç abans no obri portes el centre d'interpretació, que servirà per explicar com era la Manresa i la Catalunya de l'època medieval.

En una de les estances del carrer del Balç es projectarà un audiovisual que explicarà la història del carrer i la intervenció que s'hi porta a terme. El punt de trobada per participar a la visita ciutadana serà l'entrada del carrer del Balç per la Baixada del Pòpul.

El carrer del Balç és un exemple únic de carrer medieval. Això el fa un escenari especialment apte per explicar com era la Manresa i la Catalunya d'aquell temps, que és el que es pretén amb el Centre d'Interpretació que acollirà properament. Aquest nou equipament cultural estarà ubicat a l'antic casal noble, situat a l'entrada del carrer que dóna a la baixada del Pòpul.

Abans, però, s'han hagut de dur a terme unes obres de restauració i rehabilitació d'aquest espai que estan a punt de concloure. Per fer aquestes treballs, en primer lloc es van haver d'enderrocar tres finques situades a la plaça Major número 4 que es trobaven en estat ruïnós. L'enderroc d'aquets edifici (la façana dels quals s'ha reconstruït de manera integral) ha permès reforçar i restaurar la major part de les voltes del casal noble del carrer del Balç que s'han pogut conservar: un total de 10. Quan això no ha estat possible, s'han construït sostres plans i, en un cas, una volta de formigó.

Els treballs de restauració també han beneficiat les parets de pedra que tenien prou valor per ser conservades. Les que no es trobaven en bon estat s'han reconstruït en formigó o en pedra seca segons el cas. Pel que fa als paviments se n'han pogut conservar dos trams datats entre els segles XVI i XVII: un format per lloses de pedra i una altre de còdols. A la resta d'espais s'ha reconstruït el terra amb un enrajolat. Finalment s'han redescobert i recuperat elements antics, com és el cas d'una escala interior.

Amb les obres de rehabilitació s'han estabilitzat i restaurat les 14 sales que configuraven el casal noble, distribuïdes en dues plantes. Aquests espais acolliran el futur Centre d'Interpretació de Carrer del Balç, amb el qual es pretén revaloritzar un dels elements patrimonials medievals més singulars i amb més potencialitat de Manresa. Però també com dèiem abans, es vol explicar el gran moment de la Manresa i la Catalunya medievals: el segle XIV.

El Centre d'Interpretació farà compatible el seu caràcter local amb una vocació nacional. En aquest sentit la figura del rei Pere III hi tindrà un paper central: com a cap d'una potència política i

comercial que s'ha expandit per la Mediterrània, la Corona d'Aragó, de la qual Catalunya n'és el motor; i com a visitant il·lustre d'una ciutat en auge, Manresa, que ja s'ha convertit en una de les més importants del país. Les grans obres religioses i civils que aquesta ciutat basteix durant el segle XIV -com ara la Seu, el Carme, l'Hospital de sant Andreu, l'ampliació de les muralles, el Pont Nou i, sobretot, la Sèquia- hi tindran un protagonisme destacat, en el centre d'Interpretació; al costat del paper de gremis tan importants com el dels cuireters, o el de personatges representatius dels diferents estrats socials de la ciutat: des de la modesta venedora de plaça o el pare que treballa al seu obrador, fins als juristes Jaume Desfar i Ramon Saera o el conseller de la ciutat Joan Amargós.

El Centre d'Interpretació permetrà conèixer amb més profunditat un dels grans segles de la història de Manresa i de Catalunya a fons. Alhora, però, amb un equipament d'aquest nivell es vol també contribuir a donar prestigi a tot el conjunt del carrer del Balç, fer-ne un element dinamitzador del nucli antic, i convertir-lo en un focus de formació dels ciutadans de Manresa i d'atracció de visitants.

Recordem que l'actuació del carrer del Balç apleix dos objectius bàsics:

per una banda, enderrocar unes finques que estaven en estat ruïnós. Es tracta de tres finques ubicades a la plaça Major número 4, i que estaven just al damunt dels espais dels edificis nobles del carrer del Balç. Aquests enderroc eren necessaris, i a més, sense la seva execució no era possible actuar als edificis nobles amb seguretat. L'enderroc comporta la reconstrucció de les façanes de les edificacions de tal manera que, un cop completada l'obra, la plaça mantindrà la seva imatge anterior.

per l'altra, adequar l'espai que acollirà el futur centre d'interpretació del carrer del Balç. El projecte també inclou una museïtzació de l'equipament.

Aquesta rehabilitació dels edificis nobles del carrer del Balç s'ha fet a la part dels edificis que es situa sota la cota de la plaça Major, i que donen al carrer del Balç i el carrer Santa Llúcia. S'han eliminat els entresolats que hi ha afegits en aquests edificis per recuperar la distribució original. Aquests espais són els que acolliran el centre d'interpretació.

L'empresa que realitza les obres és Cots i Claret. El pressupost del projecte és d'un milió d'euros. Una part important està finançada per la Generalitat de Catalunya, des de les conselleries de Innovació, Universitats i empresa, a través del Pla de Foment del Turisme, a través del Pla de Barris i a través del PUOSC.

Els objectius generals del centre d'interpretació del carrer del Balç són els següents:

Dissenyar i desenvolupar un centre que contribueixi a prestigiar l'espai i actuï com a motor per impulsar la recuperació i posada en actiu de tot el conjunt patrimonial.

Posar en valor el carrer del Balç potenciant la seva interpretació patrimonial i estimulament d'activitats lúdiques, culturals, productives i de serveis compatibles amb els seus valors patrimonials.

Fer del carrer del Balç un element de dinamització del nucli antic de Manresa.

Realitzar un model de museïtzació sostenible i competitiu, capaç de convertir-se en un element d'atracció de visitants.

Convertir el carrer del Balç i el seu centre d'interpretació en un referent de la història medieval, de

Catalunya i de la història de la Corona d'Aragó personalitzada en la figura de Pere III el Cerimoniós, així com de la història de Manresa.

Quan estigui complet, el centre d'interpretació comptarà amb diferents espais:

Recepció, amb punt de venda d'entrades i botiga

Sala audiovisual, on es parlarà de la Manresa medieval i el rei Pere III.

Al soterrani, explicació del creixement de la ciutat al segle XIV

Maqueta virtual del carrer del Balç

Muntatge escenogràfic i audiovisual sobre la vida al carrer del Balç i les persones que hi freqüentaven.